

Förstudie - Sollentuna kommuns arbete med trygghetsskapande åtgärder

Sollentuna kommuns revisorer

Februari 2023

Fredrik Birkeland

Annie Wattman

Henrik Fagerlind, certifierad kommunal revisor

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och frågeställningar	5
Avgränsning	5
Metod	5
Analys av extern data	7
Iakttagelser och kommentarer	12
Mål för kommunens trygghetsskapande arbete	12
Organisation och struktur	15
Samverkan med andra trygghetsskapande aktörer	18
Uppföljning av åtgärder	21
Bilaga 1 - Förteckning över insamlade dokument	25
Bilaga 2 - Förteckning över externa källor	26

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sollentuna kommun genomfört en förstudie avseende kommunens arbete med trygghetsskapande åtgärder. Syftet med förstudien är att revisorerna ska få ett underlag för att kunna ta beslut om behov av eventuell fördjupad granskning ska genomföras inom området. Förstudien kan ses som en fördjupad risk- och väsentlighetsanalys inom området. I förstudien besvaras fyra frågeställningar, där svaren ges i form av kommentarer till respektive frågeställning löpande i rapporten.

Sammanfattningsvis ser vi att Sollentuna kommuns trygghetsskapande arbete har en politisk förankring i kommunfullmäktiges Mål och Budget. Det finns en tydlig målstyrning mellan de politiska målen, formulerade utvecklingsuppdrag och nämndernas mål, vilket möjliggör för att inkorporera det trygghetsskapande arbetet i förvaltningarnas ordinarie verksamhet.

Vidare har Sollentuna kommun en tydlig struktur för det trygghetsskapande arbetet, där kommunledningskontoret har det övergripande strategiska ansvaret samt ansvar för samordningen. Det finns en upprättad och fungerande samverkan med externa aktörer, särskilt med Polismyndigheten och fastighetsägare. Samverkan med bland annat civilsamhället uppges i intervjuer kunna utvecklas ytterligare. Samverkan med såväl lokala näringsidkare, civilsamhälle och myndigheter lyfts fram som en viktig framgångsfaktor i det trygghetsskapande arbetet.

Vi ser också att arbetet med trygghetsskapande åtgärder följs upp på olika nivåer, såväl inom ramen för fullmäktiges mål och utvecklingsuppdrag, nämndernas framtagna indikatorer samt inom ramen för bland annat samverkansöverenskommelsen med Polisen samt EST-strukturen. Genom dessa uppföljningar säkerställs det att arbetet får önskvärd effekt. Vidare ger uppföljningarna inom ramen för EST-strukturen goda möjligheter att rikta och prioritera resurser utifrån de lägesbilderna som tas fram. Det framgår dock att lokala Brå:s (Brottsförebyggande rådets) funktion i det trygghetsskapande arbetet har blivit otydligt med anledning av införandet av arbetet enligt EST-metoden samt utvecklingsuppdraget.

Det kan noteras att alla nämnder ännu inte tagit fram och fastställt indikatorer inom ramen för utvecklingsuppdraget, vilket hittills försvårat den kommungemensamma uppföljningen av uppdragets effekter.

Inom ramen för förstudien genomfördes även en analys av extern data kopplat till det trygghetsskapande arbetet. Analysen visar att andelen boende i lokalpolisområde Sollentuna som upplever otrygghet i sina bostadsområden är högre än i Sverige och Polisregion Stockholm som helhet. Andelen kvinnor och flickor som upplever otrygghet är generellt större än andelen män som upplever otrygghet, i både lokalpolisområde Sollentuna och Sollentuna kommun. Nedbrutet på kommundelsnivå upplever en större

andel boende i Edsberg och Tureberg otrygghet jämfört med Sollentuna kommun som helhet. Boende i Edsberg och Tureberg upplever dock i större utsträckning att Polisen bryr sig om de problem som finns i bostadsområdena än i Sollentuna kommun som helhet.

Efter genomförd förstudie identifieras följande huvudsakliga risker:

- Att samtliga nämnder delaktiga i arbetet med utvecklingsuppdraget "*Inga Utsatta Områden 2030*" ännu inte formulerat mätbara indikatorer kopplat till det trygghetsskapande arbetet och den tillhörande uppföljningen.
- Att samverkan inte är helt tillräcklig med alla relevanta samverkansparter i det trygghetsskapande arbetet, till exempel samverkan med civilsamhället i Tureberg och Edsberg.
- Att vissa av målen formulerade i samverkansöverenskommelsen med Polisen inte kunnat uppnås, till exempel avhopparverksamheten.

Inledning

Bakgrund

Sedan 2015 listar Polismyndighetens nationella operativa avdelning, NOA, cirka 60 områden i Sverige i de tre kategorierna utsatt område, riskområde, och den allvarligaste kategorin särskilt utsatt område. I Sollentuna kommun klassificeras Tureberg som ett riskområde och Edsberg som ett utsatt område.

Polismyndigheten definierar:

ett särskilt utsatt område som ett geografiskt avgränsat område som kännetecknas av en allmän obenägenhet att delta i rättsprocessen. Det kan även förekomma systematiska hot och våldshandlingar mot vittnen, målsägare och anmälare i området. Situationen i området innebär att det är svårt eller nästintill omöjligt för Polisen att fullfölja sitt uppdrag, vilket kräver regelmässig anpassning av arbetssätt eller utrustning. Många gånger har det skett en normalisering vilket lett till att varken Polisen eller de boende reflekterar över det avvikande läget i området.

ett utsatt område som ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knuten till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. Påverkan kan utgöras av direkta påtryckningar, exempelvis genom hot och utpressning, eller indirekta, som:

- offentliga våldshandlingar som riskerar att skada tredje man
- narkotikahandel som bedrivs öppet
- ett utåtagerande missnöje mot samhället

Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen. Läget anses vara allvarligt.

ett riskområde som ett område som uppfyller samtliga kriterier för ett utsatt område men inte når upp till de kriterier som kännetecknar ett särskilt utsatt område. Läget är dock så alarmerande att det finns en överhängande risk att området riskerar att bli särskilt utsatt om inte adekvata åtgärder sätts in.

Kommunfullmäktige beslutade den 10 december 2020 att alla verksamheter inom kommunen ska redovisa sina insatser för ett tryggare Sollentuna för att tillsammans med Polisen nå målet om att det inte ska finnas några utsatta områden i kommunen 2030. Samtidigt beslutades om en uppdaterad Trygghetspolicy för kommunen. Policyn omfattar kommunens gemensamma trygghetsskapande, brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete och tydliggör kommunens prioriteringar och ansvarsfördelning. Policyn är en del av det övergripande målet "*Trygghet och välfärd genom livet*".

Inom ramen för revisionsplanen 2022 har revisorerna utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en förstudie avseende kommunens arbete med trygghetsskapande åtgärder med fokus på arbetet i särskilt utsatta kommundelar.

Syfte och frågeställningar

Förstudien ska ge en bild av kommunens arbete med trygghetsskapande åtgärder. Syftet med förstudien är att revisorerna ska få ett underlag för att kunna ta beslut om behov av eventuell fördjupad granskning ska genomföras inom området. Förstudien kan ses som en fördjupad risk- och väsentlighetsanalys inom området.

Förstudien ska besvara följande frågeställningar:

1. Vilka mål finns för kommunens trygghetsskapande arbete?
2. Hur är kommunens trygghetsskapande arbete organiserat och strukturerat?
3. Hur sker samverkan med andra relevanta aktörer såsom Polismyndigheten, fastighetsbolagen, civilsamhället/ föreningslivet samt näringslivet i det trygghetsskapande arbetet?
4. Sker uppföljningar av arbetet med trygghetsskapande åtgärder i syfte att säkerställa att de får önskvärd effekt?

Avgränsning

Förstudien avgränsas till att översiktligt kartlägga kommunens arbete med trygghetsskapande åtgärder. Vidare avgränsas förstudien till att särskilt fokusera på områdena Tureberg (riskområde) samt Edsberg (utsatt område).

Metod

Förstudien har genomförts genom dokumentstudier av styrdokument och uppföljningsdokument, intervjuer samt analys av externa datakällor.

Inom ramen för förstudien har följande funktioner intervjuats:

- Kommunstyrelsens ordförande
- Säkerhetschef samt trygghetsstrateger vid säkerhetsenheten, Kommunledningskontoret

Vidare intervjuades kommunpolis vid Polismyndigheten samt senior forskare vid Malmö universitet som deltagit och följt kommunens arbete och metoder för det trygghetsskapande arbetet i kommunen.

De intervjuade har haft möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Vi har inom ramen för förstudien tagit del av dokument i form av bland annat styrdokument, rutiner och utredningar. För fullständig lista över insamlade dokument, se

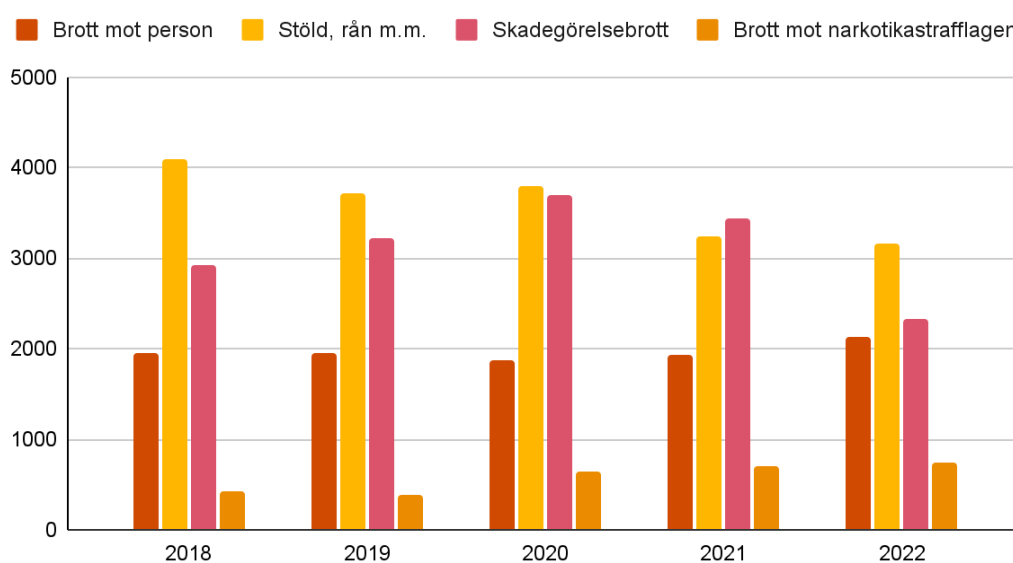
bilaga 1. De externa källor som använts är Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) trygghetsundersökning, Polisens Trygghetsmätning samt Länsstyrelsen Stockholms Stockholmsenkät. För fullständig lista av använda källor, se bilaga 2.

Inom ramen för förstudien har också ett studiebesök genomförts tillsammans med de förtroendevalda revisorerna som inkluderade platsbesök i Edsberg samt möten med representanter från kommunkoncernen samt Polismyndigheten.

Analys av extern data

Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) sammanställer statistik över anmälda brott i statistikdatabasen över anmälda brott. I figur 1 återfinns en sammanställning över anmälda brott inom ett antal brottskategorier år 2018 till år 2022¹. Av figur 1 framgår att en minskning av antalet anmälda brott inom kategorin stöld, rån m.m. har skett under tidsperioden. En liten ökning av antalet anmälda brott mot person samt brott mot narkotikastrafflagen har skett under samma tidsperioden. Antalet anmälda skadegörelsebrott har minskat från och med år 2020. En ökning i antalet anmälda brott kan bero på att ett ökat antal brott begås, men kan också vara resultatet av en ökad anmälningsbenägenhet. Likväl kan en minskning i antalet anmälda brott även förstås som att anmälningsbenägenheten minskat, snarare än att antal begådda brott minskat. Därmed påverkas statistiken inte enbart av begångna brott, utan även av aspekter som tystnadskultur samt anmälningsbenägenhet.

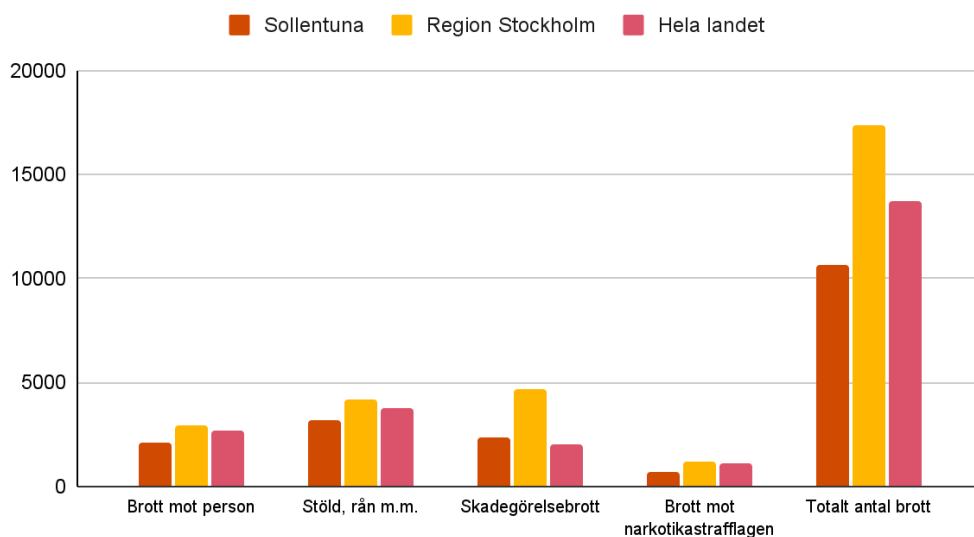
Figur 1: Antal anmälda brott per 100 000 invånare 2018-2022 - Sollentuna kommun

Av figur 2 framgår hur antal anmälda brott inom ett antal brottskategorier i Sollentuna kommun ställer sig gentemot antalet anmälda brott i Region Stockholm respektive landet som helhet. Av figuren framgår att det i Sollentuna kommun år 2021 anmäldes färre brott inom samtliga kategorier samt totalt än i Region Stockholm och landet som helhet.

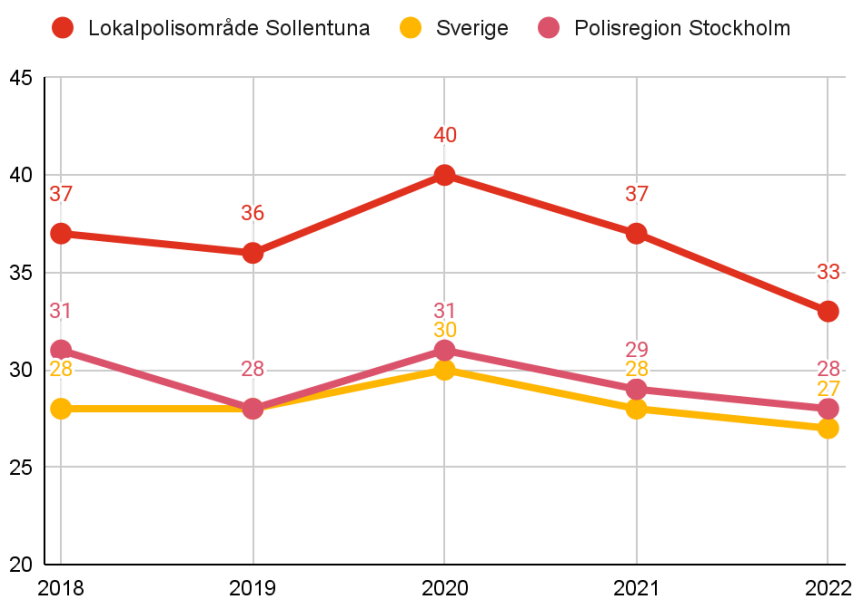
¹ Observera att siffrorna för år 2022 är preliminära.

Figur 2: Antal anmälda brott per 100 000 invånare 2021 - Sollentuna kommun, Region Stockholm samt hela landet

Av BRÅ:s Nationella Trygghetsundersökning (BRÅ NTU) som genomförs varje år framgår att en större andel boende i lokalpolisområde Sollentuna² känner otrygghet vid utevistelse på kvällen i bostadsområdet jämfört med landet som helhet samt polisregion Stockholm. Under de senaste två åren kan en positiv trend urskiljas då andelen som upplever otrygghet har minskat sen år 2020 i både lokalpolisområde Sollentuna, polisregion Stockholm och Sverige som helhet.

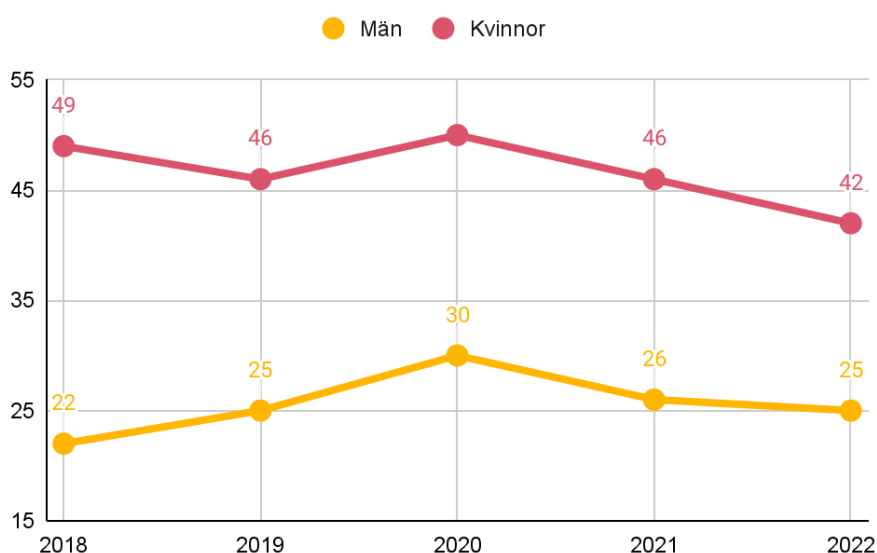
Figur 3: Andel personer som upplever otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet (Källa: BRÅ NTU).

² Lokalpolisområde Sollentuna utgörs av Sollentuna kommun, Upplands-Väsby kommun och Sigtuna kommun

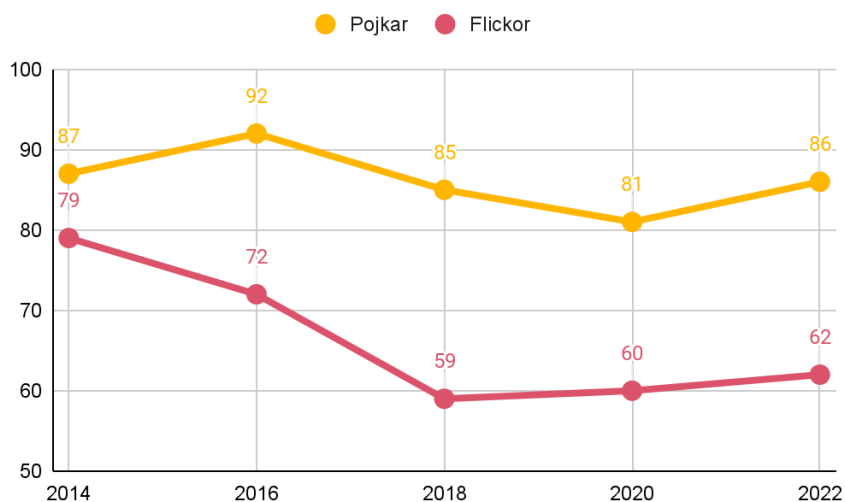
För boende i lokalpolisområde Sollentuna framgår att andelen kvinnor som upplever otrygghet är större än andelen män. Under åren 2018 till 2020 har ungefär hälften av tillfrågade kvinnor i lokalpolisområde Sollentuna känt sig ganska eller mycket otrygga vid vistelse i det egna bostadsområdet under kvällstid, en siffra som minskat till 42 procent år 2022. För män varierar andelen som upplever otrygghet kvällstid i bostadsområdet mellan 22 och 30 procent under åren 2018 till 2022. Från år 2020 har andelen minskat från 30 till 25 procent. Detta tyder på en positiv trend i den upplevda tryggheten i lokalpolisområde Sollentuna de senaste åren.

Figur 4: Andel personer som upplever otrygghet vid vistelse på kvällen i det egna bostadsområdet i lokalpolisområde Sollentuna (Källa: BRÅ NTU).

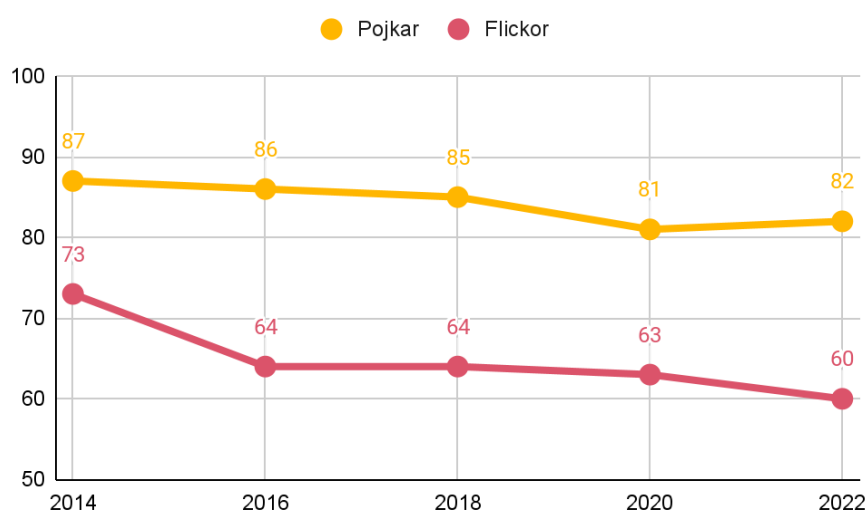
Länsstyrelsen Stockholm genomför vartannat år Stockholmsenkäten, som går ut till ungdomar i årskurs 9 respektive årskurs 2 i gymnasiet för att undersöka bland annat deras upplevda hälsa, trygghet, användande av droger samt kontakt med Polis och brottslighet. Av frågan om upplevd trygghet framgår att 62 procent av tillfrågade flickor i årskurs 9 i Sollentuna kommun upplever sig ganska eller mycket trygga när de vistas ute sent om kvällen. Samma andel för pojkar i årskurs 9 uppgår till 86 procent. Över tid går det att utläsa att en större andel pojkar upplevt trygghet jämfört med andelen flickor, samt att andelen pojkar som upplever trygghet varierar över åren utan någon tydlig trend. För flickor går det däremot att utläsa en tydlig trend, då andelen som känt sig ganska eller mycket trygga sjunkit från 79 procent år 2014 till 62 procent år 2022. Denna negativa trend skiljer sig från den positiva trenden som går att utläsa från BRÅ NTU, där andelen som upplever trygghet istället har ökat inom lokalpolisområden Sollentuna de senaste åren.

Figur 5: Andelen ungdomar i årskurs 9 som upplever sig ganska eller mycket trygga vid utevistelse sent om kvällen i det egna bostadsområdet - Sollentuna kommun (Källa: Länsstyrelsen Stockholm Stockholmsenkäten)

Samma negativa trend går att utläsa för hela Stockholms län, då andelen flickor som upplever trygghet vid sena utevistelser i området sjunkit från 73 procent år 2014 till 60 procent år 2022, vilket går att utläsa från figur 6 nedan. Sammantaget är den upplevda tryggheten för ungdomar i Sollentuna att likställas med Stockholms län i stort, i det att färre flickor än pojkar upplever trygghet vid vistelse utetid under sena kvällar samt att denna andel minskat under de senaste åtta åren.

Figur 6: Andelen ungdomar i årskurs 9 som upplever sig ganska eller mycket trygga vid utevistelse sent om kvällen i det egna bostadsområdet - Stockholms län (Källa: Länsstyrelsen Stockholm Stockholmsenkäten)

Av Polisens trygghetsmätning i Sollentuna som genomfördes år 2021 framgår att 28 procent av tillfrågade i kommunen som helhet upplever otrygghet vid utevistelse under

kvällar. Andelen som upplever otrygghet inom kommunen skiljer sig stort mellan olika kommundelar³. Den högsta andelen som upplever otrygghet återfinns i Edsberg respektive Bagarby, där 44 procent av tillfrågade i vardera område uppger sig känna sig otrygga vid utevistelse under kvällstid. I Sollentuna kommun som helhet är denna andel 28 procent. Även om den upplevda otryggheten verkar mer omfattande i områdena Edsberg och Bagarby så upplever fler boende i dessa områden att Polisen bryr sig om de problem som finns. I Sollentuna som helhet uppger 54 procent att Polisen bryr sig om problematiken i det egna bostadsområdet, medan denna andel uppgår till 67 respektive 59 procent i Bagarby respektive Edsberg. När det kommer till huruvida kommunen anses bry sig om problem i området är denna siffra lägre både för Sollentuna generellt samt för Edsberg och Tureberg.

*Tabell 1: Syn på kommunens och Polisens områdesbaserade arbete 2021
(Källa: Polisens trygghetsundersökning 2021)*

	Sollentuna kommun	Bagarby	Edsberg
Andel som uppger att Polisen bryr sig om problem i området	54 %	67 %	59 %
Andel som uppger att kommunen bryr sig om problem i området	44 %	46 %	43 %

En viktig aspekt att ha i åtanke kopplat till Polisens trygghetsundersökning är att väldigt få personer har deltagit i undersökningen från vardera stadsdel, vilket gör det svårt att statistiskt säkerställa resultatet och dra några långtgående slutsatser av datan nedbruten på kommundelar.

Sammanfattande iakttagelser

- Andelen boende i lokalpolisområde Sollentuna som upplever otrygghet i sina bostadsområden är högre än i Sverige och Polisregion Stockholm som helhet.
- Andelen kvinnor och flickor som upplever otrygghet är generellt större än andelen män som upplever otrygghet, i både lokalpolisområde Sollentuna och Sollentuna kommun.
- Nedbrutet på stadsdelsnivå upplever en större andel boende i Edsberg och Tureberg otrygghet jämfört med Sollentuna kommun som helhet. Boende i Edsberg och Tureberg upplever dock i större utsträckning att Polisen bryr sig om de problem som finns i bostadsområdena än i Sollentuna kommun som helhet.

³ Stadsdelarna utgörs av SCB:s geografiska indelning i Demografiska Statistikområden.

Iakttagelser och kommentarer

Mål för kommunens trygghetsskapande arbete

- **Frågeställning 1:** Vilka mål finns för kommunens trygghetsskapande arbete?

Kommunens mål för det trygghetsskapande arbetet utgår från kommunfullmäktiges Mål och Budget, i vilken kommunfullmäktige formulerar mål som utgör kommunens politiska inriktning för det kommande året. Det trygghetsskapande arbetet utgår från målet *Trygghet och välfärd genom livet*, som syftar till att skapa en trygg kommun som ger dess invånare de bästa förutsättningarna i livet. Kopplat till det övergripande målet finns fyra delmål formulerade. Ett av dessa delmål utgörs av utvecklingsuppdraget "Inga Utsatta Områden 2030" som fastställdes av kommunfullmäktige i december 2020. För varje mål i kommunfullmäktiges Mål och Budget finns ett antal indikatorer formulerade av respektive nämnd, vilka möjliggör för uppföljning av målen under verksamhetsåret.

Utvecklingsuppdraget "Inga Utsatta Områden 2030" syftar till att Sollentuna kommun inte ska ha några områden på Polisens lista över utsatta områden till år 2030. Utvecklingsuppdraget har därmed ett särskilt fokus på kommundelarna Edsberg och Tureberg i och med områdenas status som utsatt område respektive riskområde. Inom ramen för det arbete som genomförs operativt genom arbetssättet Effektiv Samordning för Trygghet (EST) finns även mål formulerade specifikt för Edsberg, vilka indirekt sträcker sig till år 2030.

I samband med att kommunfullmäktige antog utvecklingsuppdraget "Inga Utsatta Områden 2030" antogs även en Policy för trygghetsarbete i Sollentuna kommun, vilken kopplar an till kommunens övergripande politiska mål om att Sollentuna ska upplevas som en trygg kommun att bo, arbeta och studera i för samtliga invånare och i kommunens alla delar.

Kommunfullmäktiges mål

Fullmäktiges mål *Trygghet och välfärd genom livet* strävar efter att Sollentuna ska vara Sveriges mest attraktiva kommun att bo, arbeta och verka i. Inom ramen för den övergripande visionen formuleras satsningar på bland annat skola och förskola, psykisk ohälsa, arbetsmarknadsinsatser samt fritidsaktiviteter som träning och idrott. Målet trygghet och välfärd genom livet fokuserar även på trygghetsarbetet och hur kommunen i samverkan med utomstående aktörer ska arbeta för att alla Sollentunabor ska känna sig trygga i kommunens alla delar under dygnets alla timmar. Sammantaget är målets inriktning att Sollentuna kommun ska ge alla invånare de bästa förutsättningarna i livet.

Det övergripande målet delas upp i fyra delmål med tillhörande indikatorer. De fyra delmålen är listade nedan, varav det fjärde målet utgör det utvecklingsuppdrag som antogs av fullmäktige i december 2020:

- Alla ska känna sig trygga och nöjda med det kommunen erbjuder och det ska finnas möjlighet att leva ett gott liv i Sollentuna utifrån varje individs behov.
- Kommunens invånare ska ges möjlighet att själva styra över sina val och kunna utvecklas efter egen vilja och förmåga.
- Kommunens service ska utvecklas så den är i samklang med det invånarna efterfrågar, både idag och i framtiden.
- År 2030 ska inga områden i Sollentuna finnas med på Polisens lista över utsatta områden.

Inom ramen för kommunens ordinarie mål- och budgetprocess formulerar nämnderna egna mål kopplade till fullmäktiges mål som sedan följs upp genom indikatorer. Dessa indikatorer följs upp vid tertialrapporteringen, delårsrapporteringen samt årsredovisningen och följer därmed ordinarie uppföljningsprocess. Kopplat till fullmäktiges mål *Trygghet och välfärd genom livet* har nämnderna sammantaget formulerat 22 stycken mål.

Av de genomförda intervjuerna framgår att målen för det trygghetsskapande arbetet som beslutats på politisk nivå genomsyrar kommunens verksamhet. Målen är brett formulerade och har en längre tidsplan, vilket syftar till att möjliggöra för nämnderna att formulera indikatorer kopplade till hur de ska arbeta för att integrera det trygghetsskapande arbetet i ordinarie verksamhet. Målformuleringen samt uppföljningen av det trygghetsskapande arbetet sker därmed inom ramen för kommunens ordinarie processer. Det finns ingen särskild central styrning kring det trygghetsskapande arbetet i kommunen, då syftet är att arbetet ska inkorporeras i ordinarie verksamhet utifrån de övergripande mål och delmål som finns beslutade av fullmäktige.

Utvecklingsuppdrag

Utvecklingsuppdraget *Inga Utsatta Områden 2030* är det första utvecklingsuppdraget som har antagits inom kommunen och utgör ett pilotprojekt för ett nytt sätt att arbeta med prioriterade frågor. Inom ramen för varje utvecklingsuppdrag formuleras en tidsplan för när uppdraget ska vara slutfört, vilken effekt som eftersträvas, vad som ska genomföras samt vilka nämnder som ska vara delaktiga i arbetet. Sedan antagandet av utvecklingsuppdraget *Inga Utsatta Områden 2030* har ytterligare två utvecklingsuppdrag kopplat till klimatarbetet respektive näringslivsarbetet i kommunen antagits av kommunfullmäktige.

Utvecklingsuppdraget kopplat till det trygghetsskapande arbetet har som mål att Sollentuna kommun år 2030 inte ska ha några områden med på Polisens lista över utsatta områden. Utvecklingsuppdraget har därmed som syfte att prioritera och samordna kommunens arbete för att motverka och förebygga den sociala utsatthet som föranleder att ett område klassificeras som utsatt av Polisen. Samtliga av kommunens nämnder och verksamheter som skola, socialtjänst, fritidsverksamhet samt kommunala bolag deltar i arbetet med det trygghetsskapande arbetet inom ramen för

utvecklingsuppdraget. Vidare involveras även externa aktörer som Polis och räddningstjänst.

Som en första milstolpe i utvecklingsuppdragets genomförande hade nämnderna i uppdrag att formulera indikatorer till årsskiftet 2021/2022 för att kunna utvärdera effekten av genomförda insatser. En andra milstolpe till år 2025 är att trångboddheten ska minska i både Edsberg och Tureberg jämfört med nivåer för år 2021, att utbildningsnivån ska öka i både Edsberg och Tureberg samt att andelen med självförsörjning i Edsberg och Tureberg ska öka jämfört med nivåer för 2021.

Av de genomförda intervjuerna framgår att arbetet med utvecklingsuppdrag anses fungera väl och har lett till en ökad prioritering av kommunens trygghetsarbete. Det framgår att arbetet med att implementera utvecklingsuppdraget inom ramen för ordinarie verksamhet har varit enklare för vissa nämnder än andra. Till exempel framgår av intervjuerna att stadsbyggnadsnämnden ännu inte formulerat mätbara indikatorer kopplade till utvecklingsuppdragets mål, vilka skulle ha färdigställts inför årsskiftet 2021/2022. Det framgår även att indikatorerna anses vara levande verktyg som kan komma att ändras under utvecklingsuppdragets gång.

Policy för Trygghetsarbete

I samband med att fullmäktige antog utvecklingsuppdraget *Inga Utsatta Områden 2030* antogs även Policy för trygghetsarbete i Sollentuna kommun. Policyn syftar till att tydliggöra prioritering och ansvarsfördelning för kommunens gemensamma trygghetsarbete och utgår ifrån de övergripande målen formulerade av kommunfullmäktige. Genom en tydligare prioritering och ansvarsfördelning av det trygghetsskapande arbetet syftar policyn till att bidra till att Sollentuna ska upplevas som en trygg miljö att bo, arbeta och studera i samt att kommunen inte ska ha några områden definierade som utsatta av Polisen till år 2030.

Områdesspecifika mål för Tureberg respektive Edsberg

Inom ramen för kommunens EST-struktur finns två arbetsgrupper med särskilt fokus på Edsberg respektive Tureberg. Inom ramen för dessa arbetsgrupper genomfördes en kartläggning av respektive område innehållandes bland annat beskrivningar av områdenas problembilder relaterat till det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Inom ramen för EST Fördjupning Edsberg formulerades ett antal mål nära kopplade till den övergripande politiska inriktningen om ett tryggt och attraktivt Sollentuna för samtliga invånare, vilka syftar till att skapa ett tryggt och attraktivt Edsberg. Målen används för att strukturera det gemensamma arbetet i Edsberg. Det övergripande målet har brytits ned i följande delmål:

- Narkotikafritt centrum
- Tryggt torg och trygga platser
- Stoppa missbruk och rekrytering till kriminella nätverk
- Aktiv och meningsfull fritid.

För att uppnå dessa mål har åtgärder tagits fram med tillhörande aktiviteter, som följs upp inom ramen för kommunens EST-organisation. Målen följs inte upp kontinuerligt genom ordinarie uppföljningsprocess, utan ses som övergripande inriktningar för den fortgående samverkan i Edsberg.

I Tureberg har kartläggningen inte resulterat i några områdesspecifika mål. Istället sker arbetet inom EST Fördjupning Tureberg genom kontinuerliga lägesbilder som resulterar i problembilder som används för att rikta och prioritera arbetet framledes.

Kommentarer

Fullmäktige har fastställt målet Trygghet och välfärd genom livet, där ett av delmålen är att det år 2030 inte ska finnas några områden i Sollentuna med på Polisens lista över utsatta områden. Fullmäktige har även fastställt utvecklingsuppdraget *Inga Utsatta Områden 2030* som är det första utvecklingsuppdraget som har antagits inom kommunen och utgör ett pilotprojekt för ett nytt sätt att arbeta med prioriterade frågor. Utifrån fullmäktiges mål och utvecklingsuppdraget har nämnderna tagit fram egna mål. De övergripande politiska målen och inriktningarna upplevs väl integrerade i Sollentuna kommuns trygghetsskapande arbetet. Att målen kopplade till det trygghetsskapande arbetet integreras i ordinarie mål- och budgetprocess anses möjliggöra för nämnderna att arbeta för att implementera målen i de egna respektive verksamheterna. En identifierad risk är att endast vissa nämnder hittills formulerat egna indikatorer kopplade till utvecklingsuppdraget, vilket skulle ha gjorts till årsskiftet 2021/2022. Vissa nämnder kommer istället att inkomma med formulerade indikatorer först till kommande årsskifte.

Organisation och struktur

- **Frågeställning 2:** *Hur är kommunens trygghetsskapande arbete organiserat och strukturerat?*

Sollentuna kommuns trygghetsskapande arbete syftar till att integrera det trygghetsskapande arbetet inom ordinarie verksamhet. Med anledning av detta sker huvuddelen av det trygghetsskapande arbetet inom ramen för förvaltningarnas egen verksamhet. Som ett stöd till förvaltningarna i arbetet med trygghetsskapande åtgärder finns kommunledningskontorets säkerhetsenhet, som har det övergripande strategiska ansvaret för det trygghetsskapande arbetet. En stor del av arbetet med utvecklingsuppdraget "*Inga Utsatta Områden 2030*" utgår även från kommunledningskontoret som projektleder uppdraget.

Den huvudsakliga strukturen för kommunens trygghetsskapande arbete sker inom ramen för EST-strukturen, vilken består av åtta stycken arbetsgrupper samt grupper för beslutsfattande på olika nivåer. Vissa av grupperna har därutöver olika geografiskt fokus. Även inom ramen för EST-strukturen har säkerhetsenheten det övergripande strategiska ansvaret för kommunens trygghetsskapande arbete.

Kommungemensam samordning och utvecklingsuppdraget

Kommunledningskontorets Säkerhetsenhet har det övergripande strategiska ansvaret för det trygghetsskapande arbetet. Därutöver har enheten agerat som stöd till nämnderna i det trygghetsskapande arbetet och har bland annat bistått i arbetet med att utforma mätbara indikatorer för att följa upp det trygghetsskapande arbetet inom ramen för utvecklingsuppdraget. Som stöd till det övergripande trygghetsskapande arbetet har Sollentuna kommun även stöttats av en forskare från Malmö Universitet. Inom ramen för bland annat två projekt finansierade av Delegationen mot Segregation (DELMOS) har analysmodeller och indikatorer kopplat till mätning av socioekonomisk utsatthet tagits fram. Vidare har Malmö universitet genom forskaren bidragit med utbildningar och workshops relaterat till det trygghetsskapande arbetet.

Utvecklingsuppdraget ägs av kommunfullmäktige och styrs av en styrgrupp bestående av representanter från berörda nämnder och bolag. Det operativa arbetet leds av kommunledningskontoret som planerar att framöver driva en projektarbetsgrupp bestående av representanter från berörda nämnder och bolag. Uppstart av en projektarbetsgrupp är pågående och planeras under år 2023.

Inom ramen för kommunens övergripande arbetsstruktur återfinns även lokala Brottsförebyggande Rådet (Brå) som utgörs av representanter från kommunen, polisen, Brandkåren Attunda samt adjungerade representanter från Sollentunahem. Lokala Brå etablerades 2010 genom beslut i kommunfullmäktige och syftar till att vara ett organ för samråd och informationsdelgivning mellan aktörer som verkar inom ramen för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Av de genomförda intervjuerna framgår att lokala Brå befinner sig vid sidan av den ordinarie strukturen för kommunens trygghetsskapande arbete. Vikten av informationsdelgivning mellan olika aktörer genom Brå har minskat i betydelse i takt med att kommunen utökat sin EST-organisation där denna typ av informationsdelgivning sker kontinuerligt och till en större grupp. Därmed framgår att lokala Brå:s roll i det trygghetsskapande arbetet anses behöva ses över i och med de nya strukturerna för arbetet som uppkommit i samband med etablerandet av arbetet enligt EST-metoden samt utvecklingsuppdraget.

Av de genomförda intervjuerna framgår att kommunen upplevs ha en välfungerande organisation för det trygghetsskapande arbetet. Det upplevs finnas en tydlig ansvarsfördelning inom kommunen, där kommunledningskontoret har det övergripande strategiska ansvaret medan det operativa ansvaret åligger respektive kontor.

EST-strukturen

Kommunens övergripande trygghetsskapande arbete sker inom ramen för kommunens EST-struktur. Att arbeta enligt EST-strukturen syftar till att kontinuerligt etablera lägesbilder som sedan används för att prioritera och rikta insatser och åtgärder. I kommunen sker arbetet med EST genom åtta EST-grupper:

- EST Ledning leds av kommunledningskontoret och deltar gör förvaltningschefer för kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildningskontoret, samhällsbyggnadsavdelningen, avdelning för näringsliv

och arbetsmarknad samt VD för Sollentunahem AB. Gruppen har som syfte att på en strategisk nivå planera långsiktiga åtgärder för att bemöta problembilder och ta eventuella inriktningsbeslut för EST strategisk. Gruppen möts tertialvis,

- EST Strategisk består av deltagare från olika enheter från kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildningskontoret, kommunledningskontoret samt Polisen, Sollentunahem AB och Brandkåren Attunda. Gruppen har som syfte att diskutera kommunövergripande lägesbilder och insatser, följa upp pågående arbete och samordna åtgärder över förvaltningsgränser och mellan övriga aktörer. Gruppen möts tertialvis.
- EST Fördjupning Edsberg har ett brett deltagande från kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildningskontoret och kommunledningskontoret samt Polisen och Sollentunahem. Gruppen samlar alla aktörer och insatser i området och genomför fördjupade analyser av områdets problematik samt dess orsaker. Utifrån lägesbilder och pågående insatser följs det trygghetsskapande arbetet upp. Gruppen möts fyra gånger om året.
- EST Fördjupning Tureberg har ett brett deltagande från kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildningskontoret och kommunledningskontoret samt Polisen och Sollentunahem. Gruppen samlar alla aktörer och insatser i området och genomför fördjupade analyser av områdets problematik samt dess orsaker. Utifrån lägesbilder och pågående insatser följs det trygghetsskapande arbetet upp. Gruppen möts fyra gånger om året.
- EST Vecko samlar deltagare från kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildningskontoret, kommunledningskontorets säkerhetsenhet samt Polisen och Sollentunahem. På veckobasis sammanställer gruppen en lägesbild utifrån inrapporterade händelser och vidtagna åtgärder. Utifrån lägesbilden diskuterar potentiell händelseutveckling samt resursplanering.
- EST Insats har olika deltagare beroende på händelse. Gruppen sammankallas och startas hastigt upp vid inkommen problembild och används för att samordna åtgärder och resurser för hantering av problematik under en kortare tidsperiod. För närvarande finns en EST Insats med fokus på Rotebro. Grupperna möts vid uppkommet behov.

Av de genomförda intervjuerna lyfts arbetet enligt EST-strukturen fram som positivt. De olika arbetsgrupperna anses utgöra välfungerande forum för att samla personal från olika verksamheter för att skapa gemensamma lägesbilder. Mötena anses utgöra en god grund för att prioritera insatser och utveckla samverkan framledes. En pågående frågeställning kopplat till kommunens organisation för trygghetsskapande arbete handlar om en eventuell ihopslagning av EST Ledning med kommunledningskontorets subgrupp för trygghet som agerar styrgrupp för utvecklingsuppdraget *Inga Utsatta Områden 2030*. Dessa grupperingar består till stor del av samma deltagare vilket i dagsläget lyfts fram som något som resulterar i en del merarbete för deltagande i de två grupperingarna.

Kommentarer

Sollentuna kommun arbetar för att integrera det trygghetsskapande arbetet inom ramen för förvaltningarnas ordinarie verksamhet. Det anses finns en tydlig struktur och ansvarsfördelning för det trygghetsskapande arbetet, där kommunledningskontoret har det övergripande strategiska ansvaret. I intervjuer lyfts EST-samverkan fram som en framgångsfaktor i det trygghetsskapande arbetet genom en effektiv organisering och tydlig struktur i arbetet. Det uppges bland annat att EST-samverkan skapar goda förutsättningar för att snabbt prioritera och rikta insatser vid uppkomna behov.

Den funktion som idag synes ha minst effekt inom ramen för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet är det lokala Brå, som varit en del av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet under en längre tid. Det framgår att lokala Brå:s funktion i det trygghetsskapande arbetet är otydlig, med anledning av införandet av arbetet enligt EST-metoden samt utvecklingsuppdraget.

Samverkan med andra trygghetsskapande aktörer

- **Frågeställning 3:** Hur sker samverkan med andra relevanta aktörer såsom Polismyndigheten, fastighetsbolagen, civilsamhället/ föreningslivet samt näringslivet i det trygghetsskapande arbetet?

Inom ramen för det trygghetsskapande arbetet samverkar kommunen med en rad relevanta aktörer. Samverkan sker främst genom olika typer av samverkansforum med olika deltagare. Vissa av aktörerna, såsom Polis och fastighetsbolag, är mer integrerade i kommunens ordinarie struktur för det trygghetsskapande arbetet och har därmed en kontinuerlig samverkan. Med aktörer som civilsamhället och näringslivet bedrivs den trygghetsskapande samverkan främst genom kultur- och fritidsförvaltningen respektive arbetsmarknadsförvaltningen.

Polisen

Kommunens samverkan med Polisen sker i en rad olika forum på både operativ och strategisk nivå. Det övergripande samarbetet utgår ifrån samverkansöverenskommelsen mellan kommunen och Polismyndigheten vilken antogs inför år 2021 och löper till slutet av 2022, då en revidering inför kommande år ska genomföras. Av samverkansöverenskommelsen framgår att den övergripande inriktningen för samverkan mellan Polisen och kommunen är att öka den brottsrelaterade tryggheten i kommunen och samtidigt bidra till det långsiktiga utvecklingsuppdraget att Sollentuna inte ska ha några utsatta områden år 2030. Under år 2021 och 2022 har ett särskilt fokus varit på att öka tryggheten i offentliga miljöer, vilket inneburit riktade insatser mot att minska otrygghetsskapande händelser i den offentliga miljön, motverka rekrytering till kriminella nätverk och utveckla avhopparverksamheten samt att utveckla myndighetssamverkan på lokal nivå mot organiserad brottslighet.

Inom ramen för arbetet med samverkansöverenskommelsen finns tre samverkansforum. Det strategiska samverkansforumet utgörs av lokalpolisområdeschef samt kommundirektör och representanter från respektive organisation, vilket utgör det

huvudsakliga beslutande organet för samverkansöverenskommelsen.

Beredningsgruppen består av utsedda samordnare från respektive organisation och tar fram beslutsunderlag till strategiskt samverkansforum. Det tredje samverkansforumet utgörs av olika befintliga arbetsgrupper, varav de huvudsakliga är EST Strategisk samt EST fördjupning.

Utöver samverkansforumen kopplade till samverkansöverenskommelsen möts representanter från kommun och Polis i en rad andra forum, där mötena inom ramen för EST-strukturen är de mest frekvent återkommande. Därutöver har Polisen en samverkan med socialtjänsten rörande snabbare lagföring och unga i riskzon, samt återkommande möten med socialtjänsten och utbildningskontoret. Därutöver sker löpande samverkan vid behov, till exempel kopplat till särskilda händelser samt Polisens särskilda insats i Tureberg.

Av de genomförda intervjuerna framgår att samverkan mellan Polis och kommun fungerar väl. Polisen anses prioritera arbetet i Sollentuna och anses i huvudsak ha resurser för sitt uppdrag i Sollentuna, även om Polisen behöver prioritera resurser mot andra områden inom lokalpolisområdet. Det välfungerande lägesbilsarbetet anses utgöra en viktig grund för att kunna rikta resurserna så att de får eftersträvad effekt. Från Polisens sida anses trygghetsamordnarna hos kommunledningskontoret vara en effektiv kontaktväg för Polisen i de fall de eftersöker kontakt med kommunens olika verksamheter. De etablerade kontaktvägarna har möjliggjort för ett tätt samarbete mellan Polis och kommun, där Polisen utöver operativa polisiära insatser även bidragit med bland annat utbildningar och workshops till anställda inom kommunen för att dela med sig av sina insikter och lägesbilder.

Fastighetsbolagen

Samverkan med fastighetsbolagen sker genom olika samverkansforum. Det huvudsakliga samverkansforumet för fastighetsbolagen i Tureberg utgörs av metoden *Business Improvement District* (BID) Tureberg, vilket samlar alla fastighetsägare i området samt representanter från kommunen för informationsdelgivning. Genom BID Tureberg utbyter fastighetsägarna information om otrygghetsskapande beteende och planerar även åtgärder relaterade till exempelvis den fysiska miljön i området. I Edsberg finns inget motsvarande forum, då Sollentunahem AB (kommunalt bolag) är den enda fastighetsägaren i området.

Utöver den gemensamma samverkan sker även enskilda avstämningar med större fastighetsägare i Tureberg och Edsberg. Med John Mattson Fastighetsföretagen AB sker exempelvis löpande avstämningar kopplade till trygghetsskapande arbete.

Av de genomförda intervjuerna framgår att samverkan med fastighetsbolagen genom BID Tureberg fungerar väl när det kommer till att planera insatser fokuserade mot att förbättra den fysiska och sociala miljön relaterat till trygghet i området. Ett antal insatser har genomförts, såsom införandet av lokala trygghetsvärdar och nattvandringar.

Civilsamhället och föreningslivet

Den huvudsakliga samverkan med civilsamhället och föreningslivet sker genom kultur- och fritidskontoret, som bland annat samverkar med föreningen Farsor och Morsor i Sollentuna som kontinuerligt genomför nattvandringar samt genomför sommarlovsaktiviteter riktade till barn och unga i kommunen. Tidigare har ett särskilt samverkansforum funnits för religiösa samfund i Sollentuna, men denna har avvecklats under senare år. Det nuvarande samarbetet med religiösa samfund är krisbaserat och nyttjas i det fall det skett större avvikelser eller händelser i området.

Av de genomförda intervjuerna framgår att mycket av samverkan rörande trygghetsskapande arbete med föreningslivet sker inom ramen för kultur- och fritidskontorets ordinarie verksamhet. Samverkan med civilsamhället anses utgöra en utvecklingspunkt för kommunens trygghetsskapande arbete framledes. För att utveckla samverkan finns för närvarande planer på att genomföra medborgardialoger med boende i områdena, men politiska beslut krävs innan detta kan genomföras.

Näringslivet

Samverkan med näringslivet sker i ett antal olika forum. För näringsidkare etablerade runt Edsbergs torg finns en etablerad näringsidkarsamverkan där återkommande möten genomförs. Därutöver samverkar kommunledningskontorets näringslivsenhet med företag på temat trygghet, genom att exempelvis uppsöka lokala näringsidkare i områden som Tureberg, Edsberg och Rotebro. Genom näringslivsenheten pågår därmed ett kontinuerligt arbete med lokala näringsidkare, där de exempelvis bjuds in att delta vid olika forum och möten mellan kommun och näringslivet i kommunen.

Av de genomförda intervjuerna framgår att det anses svårt att närma sig lokala näringsidkare, särskilt i Tureberg där det finns ett mer utbrett kriminellt nätverk med påverkan på lokalsamhället. Detta har effekter även på det lokala näringslivet, som till stor del består av småföretag som drivs av en till två personer och vars verksamhet påverkas av de kriminella nätverkens ställning i området. I området finns dessutom en etablerad tystnadskultur kopplat till de kriminella nätverken, vilket ytterligare försvårar kommunens och Polisens samverkan med lokala näringsidkare. Kommunen har försökt arbeta med uppsökande arbete för att trots svårigheterna etablera kontakt med näringsidkarna. Exempelvis har näringslivsenheten arbetat för att bjuda in lokala företagare till näringslivsfrukostar.

Övrig samverkan

Samverkan sker även mellan kommunen, Trafikförvaltningen, Region Stockholm och MTR kopplat till trygghet kring Sollentuna station. Ytterligare samverkan sker även med centrumledningen för Sollentuna Centrum rörande trygghetsarbetet i det området.

Kommentarer

Generellt beskrivs i intervjuer att Sollentuna kommun har en god samverkan med utomstående trygghetsskapande aktörer. Samarbetet med Polisen är väl etablerat genom samverkansöverenskommelsen och de gemensamma lägesbilderna. Kopplat till samverkansöverenskommelsen framgår det att man ännu inte kommit i mål med vissa

av punkterna, såsom avhopparverksamheten. Arbetet med individsamverkan kring unga i riskzon och avhopparsamordning är en prioriterad del av Polisens förebyggande verksamhet, inom vilket Polisen har gjort resursförstärkningar under 2022. Att avhopparverksamheten inte helt har nått målen i samverkansöverenskommelsen upplevs därmed bero på för lite resurser från Polisens sida snarare än problem i samverkansstrukturen, vilket Polisen arbetat för att åtgärda.

Även samverkan med fastighetsägarna upplevs som välfungerande, särskilt till följd av etableringen av BID Tureberg som samverkansforum. Av intervjuer framgår att kommunen behöver utveckla samverkan ytterligare gentemot civilsamhället, där kommunen ser en svårighet i att nå ut till invånare särskilt i Tureberg. Kommunen har planerat för att utveckla denna samverkan genom medborgardialoger.

Det finns även utmaningar kopplade till samverkan med lokala näringsidkare i Tureberg. De kriminella nätverkens etablerade struktur har en stor påverkan på lokala näringsidkare, särskilt de småföretag som utgör huvuddelen av företagarna i Tureberg. Den kontinuerliga utsattheten för otrygghetsskapande beteende och en etablerad tystnadskultur utgör en svårighet för kommunens samverkan med dessa aktörer.

Vidare kan det även finnas ett behov av att fördjupa samarbetet mellan olika myndigheter på lokal nivå kopplat till organiserad brottslighet och välfärdsbrott, då kommunen inte har någon sådan samverkan idag. Polisen har ett pågående lokalt samverkansarbete med andra myndigheter kopplat till organiserad brottslighet som kommunen ibland deltar i, men det finns ett behov av att ytterligare fördjupa denna samverkan vilket ingår i samverkansöverenskommelsen med Polisen.

Uppföljning av åtgärder

- **Frågeställning 4:** *Sker uppföljningar av arbetet med trygghetsskapande åtgärder i syfte att säkerställa att de får önskvärd effekt?*

Kommunfullmäktiges Mål och Budget

Kommunfullmäktiges övergripande mål för det trygghetsskapande arbetet, trygghet och välfärd i livet, följs upp inom ramen för kommunens ordinarie uppföljningsprocess. Uppföljning sker tertiälvís, halvårsvis samt vid slutet av varje verksamhetsår. Målet *Trygghet och välfärd genom livet* har operationaliserats av nämnderna till ett antal mål som följs upp genom mätbara indikatorer. I årsredovisningen för år 2021 ansågs målet uppnått. I tertiärrapporten från april 2022 framgår att endast sex av 18 indikatorer hade mätbara utfall i april och att målet endast kunde prognostiseras till delvis uppnått till årets slut.

Utvecklingsuppdraget

Utvecklingsuppdraget *Inga Utsatta Områden 2030* följs upp inom ramen för kommunens ordinarie budgetuppföljningsprocess. Till årsskiftet 2021/2022 hade nämnderna som uppdrag att formulera mätbara indikatorer för att utvärdera arbetet fram till år 2030. Av genomförda intervjuer framgår att vissa nämnder ännu inte formulerat dessa indikatorer,

utan skall inkomma med dessa till årsskiftet 2022/2023. Inom ramen för utvecklingsuppdraget följer nämnderna exempelvis upp följande indikatorer:

- Utbildningsnämnden: inskrivningsgrad i förskolan, elever i årskurs 9 behöriga till yrkesprogram i Edsberg respektive Tureberg.
- Vård- och omsorgsnämnden: undersökning av den upplevda tryggheten i kommundelarna samt hur många som bor i Edsberg respektive Tureberg som har stöd och hjälp från vård- och omsorgsnämnden.
- Socialnämnden: andelen Sollentunabor som känner sig trygga i sitt område kvällstid, andel hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd samt antal inledda utredningar för barn och unga. Dessa indikatorer följs upp för hela Sollentuna samt i Edsberg respektive Tureberg.
- Kultur- och fritidsnämnden: antal program/projekt som genomförs i Tureberg och Edsberg, antal genomförda projekt i samverkan med skolor i utsatta områden samt antal rapporterade incidenter inom EST.
- Miljö- och byggnadsnämnden: andel upptäckt trångboddhet i flerbostadshus samt antal tillfällen då annan myndighet informeras om misstanke om brottslig verksamhet.
- Samhällsbyggnadsnämnden: undersökning av den upplevda tryggheten i kommundelarna.
- Natur- och tekniknämnden: undersökning av den upplevda tryggheten i kommundelarna.
- Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden: andel deltagare från utsatta områden som börjat arbeta eller studera, andel godkända betyg för studerande från utsatta områden samt andel studerande från utsatta områden.

Parallellt med uppföljningen inom ramen för ordinarie budgetuppföljningsprocess genomförs även KSAU-dialog mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och berörda nämnder, där det trygghetsskapande arbetet diskuteras.

Av de genomförda intervjuerna framgår det som positivt att utvecklingsuppdraget och det trygghetsskapande arbetet följs upp inom ordinarie uppföljningsprocess. I stort anses de framtagna indikatorerna vara relevanta för att följa upp och utvärdera det trygghetsskapande arbetet. För vissa nämnder, vars verksamhet har en tydlig koppling till trygghetsskapande arbete, har indikatorerna varit enkla att ta fram medan andra nämnder haft det svårare att identifiera och formulera relevanta indikatorer. Vissa nämnder har ännu inte inkommit med mätbara indikatorer utan ska inkomma med dessa till årsskiftet 2022/2023.

Samverkansöverenskommelsen med Polisen

Samverkansöverenskommelsen med Polisen följs upp löpande inom ramen för Strategiskt samverkansforum, där återrapportering sker till kommunen respektive Polismyndigheten. Uppföljningen har under år 2021 och 2022 skett halvårsvis och

främst syftat till att påvisa vilka åligganden som finns från kommun och Polis som anses viktiga för samverkan framöver.

Av de genomförda intervjuerna framgår att samverkan med Polisen följs upp kontinuerligt, genom uppföljning av samverkansöverenskommelsen samt genom uppföljning inom EST-strukturen. Samverkansöverenskommelsen upplevs vara ett levande dokument vars korta tidsram möjliggör för kontinuerlig anpassning och revidering. Inför antagande av samverkansöverenskommelse för kommande år har Polisen och kommunen identifierat behov av nya punkter att fokusera på inom samverkansöverenskommelsen, exempelvis brott i nära relationer.

EST-strukturen

Det trygghetsskapande arbetet inom ramen för EST-strukturen följs upp återkommande inom ramen för de olika samverkansforumen. Det övergripande EST-arbetet följs upp tertiälvís från och med år 2022. Inom ramen för dessa uppföljningar görs en övergripande bedömning av Sollentuna kommun som helhet samt specifikt för Edsberg, Tureberg och Rotebro. Uppföljningarna beskriver det övergripande läget kopplat till ordningsstörningar och otrygghetsskapande aktiviteter jämfört med tidigare analyser. Uppföljningen bygger på de veckovisa lägesbilderna och möjliggör för att se trender över en längre tid.

Inom ramen för EST Fördjupning Tureberg samt EST Fördjupning Edsberg sker uppföljning av lägesbild och insatser fyra gånger om året. Under uppföljningarna följs både lägesbilderna samt arbetet i områdena upp. Uppföljningen av arbetet utgår ifrån de mål som formulerades inom kartläggningen av Edsberg respektive Tureberg. Vid behov kan ytterligare insatser riktas mot de mål som anses kräva mer resurser för att uppnås. Då EST Insats är aktiv följs arbetet i denna grupp upp kontinuerligt i form av lägesbilder samt genomförda insatser. För tillfället sker en kontinuerlig mötesserie inom EST Insats kopplat till Rotebro, som vid tidpunkten för denna förstudie är särskilt prioriterat inom kommunen.

Av de genomförda intervjuerna framgår att arbetet i EST-strukturen fungerar väl och bidrar till en gemensam lägesbild som möjliggör att rikta och prioritera resurser. De gemensamma lägesbilderna anses utgöra en god grund för det operativa trygghetsskapande arbetet för involverade aktörer.

Kommentarer

Uppföljning av arbetet med trygghetsskapande åtgärder sker på olika nivåer, såväl av fullmäktiges mål och utvecklingsuppdrag, nämndernas framtagna indikatorer samt inom ramen för bland annat samverkansöverenskommelsen med Polisen samt EST-strukturen. På så sätt beskrivs i intervjuer att det säkerställs att arbetet får önskvärd effekt och att det finns möjlighet att rikta och prioritera resurser utifrån de kontinuerliga lägesbilderna som tas fram. Det kan dock noteras att alla nämnder ännu inte tagit fram och fastställt indikatorerna inom ramen för utvecklingsarbetet.

2023-02-16

Henrik Fagerlind

Uppdragsledare

Fredrik Birkeland

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Sollentuna kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2022-05-04. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilaga 1 - Förteckning över insamlade dokument

- *EST lägesbild månadsrapport Edsberg, Tureberg, Helenelund, Rotebro och övriga kommundelar, 2020 samt 2021*
- *EST Tertialanalys 1, 2022-05-11*
- *Kartlägningsrapport Fördjupad EST Edsbergs Centrum, 2019-10*
- *Kartlägningsrapport EST Fördjupning Tureberg, 2021-02-15*
- *Mål och budget 2021 med plan 2022-2023, **kommunfullmäktige** 2020-11-12*
- *Mål och budget 2022 med plan 2023-2024, **kommunfullmäktige** 2021-06-17*
- *Mål och budget 2023 med plan 2024-2025, **kommunfullmäktige** 2022-06-16*
- *Mötesanteckningar EST Fördjupning Edsberg, 2021 samt 2022*
- *Mötesanteckningar EST Fördjupning Tureberg, 2022*
- *Policy för trygghetsarbete i Sollentuna kommun, **kommunfullmäktige** 2020-12-10*
- *Presentation Inga Utsatta Områden 2030, Möten kommunkoncernen, Polisen och Attunda, 2021*
- *Protokoll kommunstyrelsens sammanträde, **kommunstyrelsen** 2021-02-08*
- *Samverkan för ett tryggare Sollentuna - Överenskommelse mellan Polismyndigheten och Sollentuna kommun 2021-2022 (med bilagor), **Sollentuna kommun och Polismyndigheten** 2021*
- *Slutrapport för statsbidrag för att minska och motverka segregation - kommuner, regioner och kommunalförbund, **Sollentuna kommun** 2021-04-01*
- *Slutrapport statsbidrag 2021, **Sollentuna kommun** 2022-06-29*
- *SKAB och Sollentunahems rapportering per T1 2022 avseende koncerngemensamma utvecklingsuppdraget Inga utsatta områden 2030, 2022-05-17*
- *Sollentuna Livsvillkor och socioekonomiska förhållanden 2010-2018/2019*
- *Tertialrapport april 2022, 2022*
- *Uppföljning av samverkansöverenskommelsen 2021 och 2022, **Sollentuna kommun och Polismyndigheten** 2022-02-07*
- *Uppföljning av samverkansöverenskommelsen 2021 och 2022, **Sollentuna kommun och Polismyndigheten** 2022-09-13*
- *Uppföljning utvecklingsuppdrag Sollentuna tertial 1, 2022*
- *Reglemente för Brottsförebyggande rådet i Sollentuna, **kommunfullmäktige** 2010-06-09*
- *Resultatbild - Sollentuna, **Polisens trygghetsmätning**, 2021*
- *Årsredovisning 2021*

Bilaga 2 - Förteckning över externa källor

- Brottsförebyggande Rådet, Nationella Trygghetsundersökningen NTU 2018
- Brottsförebyggande Rådet, Nationella Trygghetsundersökningen NTU 2019
- Brottsförebyggande Rådet, Nationella Trygghetsundersökningen NTU 2020
- Brottsförebyggande Rådet, Nationella Trygghetsundersökningen NTU 2021
- Brottsförebyggande Rådet, Nationella Trygghetsundersökningen NTU 2022
- Brottsförebyggande Rådets Statistikdatabas över anmälda brott
- Länsstyrelsen Stockholm, Stockholmsenkäten 2014
- Länsstyrelsen Stockholm, Stockholmsenkäten 2016
- Länsstyrelsen Stockholm, Stockholmsenkäten 2018
- Länsstyrelsen Stockholm, Stockholmsenkäten 2020
- Länsstyrelsen Stockholm, Stockholmsenkäten 2022